

Sprawozdanie z XXXIII Zjazdu Międzynarodowego Towarzystwa Badań nad Chorobami Sromu i Pochwy (ISSVD) w Nowym Jorku oraz z warsztatów kongresowych

W dniach 26–28 lipca 2015 r. na terenie kampusu Uniwersytetu Nowojorskiego odbył się XXXIII Zjazd Międzynarodowego Towarzystwa Badań nad Chorobami Sromu i Pochwy (*International Society for the Study of Vulvovaginal Diseases — ISSVD*). W Zjeździe uczestniczyło blisko 500 badaczy i klinicystów zaangażowanych w leczenie kobiet cierpiących z powodu patologii sromu i pochwy. Większość uczestników pochodziła z krajów Ameryki Północnej i Południowej oraz Australii. Blisko 1/4 badaczy przybyła z Europy i w tej grupie dominującą narodowością byli Włosi.

ISSVD zostało powołane do życia w 1970 roku podczas VI Kongresu Międzynarodowej Federacji Ginekologów i Położników (*International Federation of Obstetricians and Gynecologists — FIGO*). Wśród członków Towarzystwa są specjaliści zajmujący się szeroką problematyką chorób sromu i pochwy. Zwracając uwagę na istniejące problemy w komunikacji między klinicystami z różnych krajów, za jeden z głównych celów swojej działalności założyciele ISSVD postawili sobie ujednoczenie istniejącego nazewnictwa i klasyfikacji chorób sromu. Od samego początku działalności Towarzystwa funkcjonują w literaturze medycznej i stosowane są w praktyce klinicznej klasyfikacje ISSVD m.in. stanów przednowotworowych sromu i wulwodynii.

W programie naukowym Zjazdu znalazło się kilkadziesiąt sesji. W czasie pierwszych dwóch dni Zjazdu miały miejsce m.in. prezentacje, podczas których kandydaci do wstąpienia w szeregi pełnoprawnych członków Towarzystwa (*Fellow of the International Society for the Study of Vulvovaginal Diseases*) przedstawiali prace wybrane przez Komitet Naukowy do wystąpień ustnych. Pierwszą nagrodę przyznaną przez Komitet Naukowy Zjazdu otrzymał dr Francisco Robles (Uniwersytet Duke'a, Durham) za pracę przedstawiającą nową metodę obrazowania molekularnego jako narzędzia w diagnostyce czerniaków inwazyjnych, pozwalającego na ich różnicowanie z czerniakami *in situ* oraz łagodnymi zmianami melanocytowymi sromu w oparciu o różne właściwości fotodynamiczne eumelaniny i feomelaniny (F. Robles i wsp. *Quantitative molecular imaging of microscopic pigment chemistry in female genital tract melanocytic lesions using*

pump-probe laser microscopy). Dr Madeleine C. Macdonald przedstawiła wyniki leczenia chorych na czerniaki sromu i pochwy w Wielkiej Brytanii w latach 2004–2014. Omawiając je, postulowała by opieka nad tymi pacjentkami była w każdym kraju scentralizowana, a z powodu rzadkości występowania tej choroby w obrębie narządów rodnych niekoniecznie prowadzona na oddziałach ginekologii onkologicznej, ale raczej przez zalecane przy tym schorzeniu zespoły czerniakowe (Macdonald MC i wsp. *Improving patient outcomes in vulvar melanoma*). Dużo miejsca w czasie Zjazdu (m.in. doniesienia Ly i wsp., Ooi C. i wsp. oraz warsztaty prowadzone przez Bradforda J. i wsp.) poświęcono problematyce zajęcia narządów płciowych w przebiegu choroby przeszczep-przeciw-gospodarzowi (cGVHD). Powikłanie to, dotykające od 4% do 49% pacjentek poddanych przeszczepowi szpiku ze wskazań onkologicznych, często jest ignorowane jako przyczyna znacznego pogorszenia jakości życia pacjentek, u których leczenie zostało zakończone powodzeniem. W skrajnych przypadkach prowadzi ono do owrzodzenia sromu i pochwy, czego konsekwencją może być przewężenie lub ich całkowite zarośnięcie. We wnioskach kończących sesję podkreślano znaczenie prewencji tych powikłań (informacja o możliwych objawach dla pacjentki, potransplantacyjne wdrożenie odpowiedniej terapii hormonalnej oraz stosowanie preparatów z estrogenami, regularna samokontrola drożności pochwy), roli lekarza ginekologa w zespole kwalifikującym pacjentkę do przeszczepienia oraz aspekty chirurgiczne leczenia potransplantacyjnej stenozы pochwy. Wśród doniesień w sesji poświęconej stanom nowotworowym i przednowotworowym sromu znalazła się m. in. prezentacja dr. Kamila Zalewskiego z Centrum Onkologii — Instytutu w Warszawie oraz ze Świętokrzyskiego Centrum Onkologii w Kielcach (K. Zalewski i wsp. *Identification of suitable reference for microRNA expression measurement in plasma of patients with vulvar squamous cell carcinoma and patients with high grade squamous intraepithelial lesions*). Dr Zalewski przedstawił wstępnie opracowaną metodę różnicowania śródbłonkowej neoplazji sromu (*vulvar intraepithelial neoplasia*, VIN,

stan przedrakowy) i płaskonabłonkowego raka sromu na podstawie oceny poziomu ekspresji wybranych cząsteczek mikroRNA w próbkach osocza.

W czasie Zjazdu zaprezentowano również wyniki fińskiego badania (Jakobssena M i wsp.) opartego na krajowym rejestrze nowotworów (1969–2012), wskazującego na dużo wyższe niż populacyjne ryzyko rozwinięcia raka sromu po przebytych leczeniu liszaja twardzinowego (*lichen sclerosus* — LS) i liszaja płaskiego (*lichen planus* — LP) sromu (SIR 2.58, 95% CI: 1,41–4,33 i SIR 26.8, 95%, CI: 22,7–31,1), wskazując na konieczność prowadzenia ścisłej kontroli chorych po leczeniu LS przez pierwszych pięć lat, a LP przez cały okres po zakończonym leczeniu. Podobne wnioski przedstawili autorzy (Radici G i wsp.) retrospektywnej analizy obejmującej największą dotychczas opisywaną grupę chorych leczonych z powodu LS. Do tej pory uważano, że obecność LS znacznie zwiększa ryzyko wystąpienia raka sromu i że LS często towarzyszy guzom raka sromu oraz zróżnicowanej śród nabłonkowej neoplazji sromu (*differentiated VIN* — dVIN). Dwie wyżej przedstawione kliniczne prace wydają się wspierać hipotezę, że LS może być prekursorem dVIN oraz raka sromu niezwiązanego z infekcją HPV [1].

Podczas obrad po trzech otwartych dyskusjach nad przygotowanymi przez Komitet do Spraw Nazewnictwa propozycjami aktualizacji klasyfikacji stanów przednowotworowych sromu pełnoprawni członkowie Towarzystwa (*Fellows*) w jawnym głosowaniu przez aklamację przyjęli jej nową wersję. W odróżnieniu od aktualnej klasyfikacji zmian przednowotworowych sromu Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) [2], niewskazującej w sposób jednoznaczny zmian niewymagających interwencji klinicznej oraz konsensusu LAST (*Lower Anogenital Squamous Terminology*) [3], obejmującego tylko zmiany będące konsekwencją infekcji wirusem HPV, nowa klasyfikacja ISSVD (Bornstein J, *New ISSVD Terminologies: VIN — Presentation of the Proposal and Discussion*) wydaje się uzupełniać te braki i być możliwą do sprawnego zastosowania w praktyce klinicznej oraz pomocną w komunikacji na linii patomorfolog-ginekolog-pacjent (tab. I). W podobnie otwarty i angażujący wszystkich członków Towarzystwa sposób odbyło się głosowanie nad zmianami w terminologii oraz klasyfikacji bólu sromu.

W czasie Zjazdu odbyło się Walne Zgromadzenie ISVVD, podczas którego wybrano nowe władze Towarzystwa. Prof. Hope Haefner ustąpiła ze stanowiska prezydenta, zaś objęła je prof. Claudia Marchitelli. Nowym Prezesem elektem został prof. Mario Preti. Ustalono również skład Komitetów Roboczych na lata 2015–2017. Warto zaznaczyć, że w Ko-

Tabela 1. Podział śród nabłonkowej neoplazji sromu wg Międzynarodowego Towarzystwa Badań nad Chorobami Sromu i Pochwy (ISSVD) — stan na 2015 rok [4]

LSIL sromu (brodawczak płaski, efekt produktywnej infekcji HPV)

HSIL sromu (zwykły VIN)

Zróżnicowany VIN

LSIL — zmiany śród nabłonkowe niskiego stopnia, HSIL — zmiany śród nabłonkowe dużego stopnia, VIN — śród nabłonkowa neoplazja sromu

mitecie do Spraw Nazewnictwa i w Komitecie do Spraw Młodych Lekarzy znalazł się przedstawiciel naszego kraju, a propozycja zorganizowania warsztatów ISSVD w Polsce w 2016 roku została przyjęta z dużym zainteresowaniem i aprobatą. W szeregi pełnoprawnych członków Towarzystwa zostało przyjętych 28 osób.

Po zakończeniu Zjazdu przez dwa kolejne dni miały miejsce Warsztaty Kongresowe, obejmujące wykłady teoretyczne i warsztaty omawiające leczenie patologii sromu i pochwy, a także zajęcia praktyczne uzupełniania ubytków skóry i tkanek miękkich sromu płatami tkankowymi w leczeniu chirurgicznym stanów nowotworowych i nienowotworowych patologii sromu przeprowadzone na preparatach zwierzęcych.

Lek. Kamil Zalewski

Centrum Onkologii — Instytut w Warszawie
Świątokrzyskie Centrum Onkologii w Kielcach
e-mail: zalewski81@gmail.com

Wyjazd na XXXIII Zjazd Międzynarodowego Towarzystwa Badań nad Chorobami Sromu i Pochwy (ISSVD) był możliwy dzięki stypendium wyjazdowemu przyznanemu przez Fundację im. Jakuba hr. Potockiego.

Piśmiennictwo

1. del Pino M, Rodriguez-Carunchio L, Ordi J. Pathways of vulvar intraepithelial neoplasia and squamous cell carcinoma. *Histopathology* 2013; 62: 161–75.
2. Kurman RJ, Carcangiu ML, Herrington CS i wsp. WHO classification of tumours of female reproductive organs. 4th edn. Geneva: World Health Organization, 2014.
3. Darragh TM, Colgan TJ, Thomas Cox J i wsp. The Lower Anogenital Squamous Terminology Standardization project for HPV-associated lesions: background and consensus recommendations from the College of American Pathologists and the American Society for Colposcopy and Cervical Pathology. *Int J Gynecol Pathol* 2013; 32: 76–115.
4. Bornstein J. New ISSVD Terminologies: VIN — Presentation of the Proposal and Discussion, [doniesienie ustne z XXXIII Zjazdu Międzynarodowego Towarzystwa Badań nad Chorobami Sromu i Pochwy (ISSVD), Nowy Jork, 2015].